

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudkyň Mgr. Lenky Havlíčkové a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobce: **B. T.**, narozený X,
bytem X,

proti

žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 01 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2022, č. j. KUUK/107142/2022,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu ústeckého kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 13. 7. 2022, č. j. KUUK/107142/2022 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Litoměřice, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“), ze dne 15. 3. 2022, č. j. MULTM/0019992/22/22/SÚ/DMi, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 20. 6. 2022, č. j. MULTM/0046744/22/SÚ/DMi, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o dodatečné povolení stavby „*Viniční domek*“ na pozemcích parc. č. XA a parc. č. XB v k. ú. X (dále též

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

jen „stavba“). Žalobce se současně v žalobě domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit mu náklady řízení.

Žaloba

2. Žalobce uvedl, že nadále nesouhlasí s nesouhlasným závazným stanoviskem Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky, regionální pracoviště Správa CHKO České středohoří (dále jen „AOPK“), ze dne 17. 2. 2022, č. j. SR/2385/UL/2020-18, které je jediným negativním závazným stanoviskem v řízení, a tedy i jediným důvodem vedoucím k zamítnutí jeho žádosti. Toto negativní stanovisko bylo v rámci odvolacího řízení následně přezkoumáno a potvrzeno závazným stanoviskem Ministerstva životního prostředí (dále jen „ministerstvo“) ze dne 15. 6. 2022, č. j. MZP/2022/530/634, sp. zn. ZN/MZP/2022/530/189.
3. Podle žalobce AOPK i ministerstvo nevzaly vůbec v potaz žalobcem dne 15. 2. 2022 zaslané podrobné zdůvodnění užívání stavby s tvrzením, že se toto vztahuje k jinému, již zrušenému dříve vydanému závaznému stanovisku. Takový závěr žalobce označil za absurdní a nepřijatelný. Podle něj se toto podrobné zdůvodnění vztahuje ke stavbě, která je totožná pro celý průběh řízení, a AOPK i ministerstvo tak mají povinnost se jím zabývat, neboť svá stanoviska vydávají – ač pro jejich nesprávnost bohužel opakovaně – stále k téže stavbě.
4. Podle žalobce stavba svým umístěním nenarušuje harmonické vztahy v krajině, naopak je podporuje. Ostatně, aby AOPK i ministerstvo mohly kvalifikovaně konstatovat, že stavba harmonické vztahy v krajině narušuje, je nejprve nutné definovat, co konkrétně tyto orgány ochrany přírody a krajiny za harmonické vztahy v dané lokalitě považují. To však na žádném místě obou předmětných stanovisek nečiní. Stavba nemá ambice ani objektivní parametry stát se dominantou v krajině. Díky přírodnímu zešednutí materiálů použitých na stavbu a zabránění odrazům z prosklených ploch v případě nasvětlení v důsledku zvoleného zastínění naopak stavba s okolní krajinou harmonicky splyne.
5. Podle žalobce je stavba naopak stavbou splňující veškeré požadavky, zejména se jedná o stavbu hodnotnou a pro krajinný ráz přínosnou, její architektonická a materiálová podoba koresponduje se zemědělskými stavbami v lokalitě, stavba se harmonicky začleňuje do krajinného rázu lokality a její funkčnost nemá vliv na přírodní charakteristiky lokality. AOPK i ministerstvo dále zcela přehlédly žalobcem sdělené důvody pro umístění stavby na konci stávající komunikace na pozemku a z vlastních nepodložených subjektivních důvodů prosazovaly umístění stavby – která však již existuje – do níže položené části pozemku, a to bez ohledu na posouzení důsledků pro funkčnost a návaznost jejího hospodářského využití v takovémto místě.
6. Dále žalobce namítl, že uvádí-li negativní stanovisko AOPK, že se v případě dotčeného pozemku jedná o trvalý travní porost, na němž je evidován biotop suchých stepních trávníků, pak takovýto biotop T3.4D - Porosty bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (*Juniperus communis*) v zastoupení 20 % je lokalizován mimo území zastavěné viničním domkem, a to na základě podkladu <http://webgis.nature.cz/mapomat/>, mapování biotopů 2007-19.
7. Žalobce rovněž zdůraznil, že stavba viničního domku se nachází 45 metrů od místa lokalizace historického viničního domku. Současně se podle něj nejedná o vysoce exponovanou a pohledově výraznou část pozemku, stejně jako se nejedná o výraznou dominantu k sídlu a Labskému údolí včetně kaňonu Porta Bohemica. V rámci pohledového celku stavba nenarušuje horizont, který je tvořen porostem stromů za ní, a současně stavba

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

spadá do krajinného segmentu, jehož součástí jsou stavby vizuálně mnohem výraznějšího charakteru.

8. Současně platí, že stavba je v souladu s podmínkou „*mimo zastavitelné území sídel nepovolovat žádné nadzemní stavby mimo těch, které jsou technologicky vázány na dané využívání pozemků*“ vyplývající z dokumentu autorů Löw a spol. (2010): Preventivní hodnocení krajinného rázu na území CHKO České středohoří. Jde totiž právě o stavbu technologicky vázanou na využívání pozemků. Účelem předmětné stavby je poskytnout nezbytné zázemí pro uložení materiálu potřebného pro práce na navazující vinici.
9. Stavba je též v souladu s podmínkou, podle které „*nově umísťované stavby nesmí ohrozit dominantní postavení kostela, vinic a viničních domků. Posuzování jednotlivých návrhů staveb je třeba provádět podle konkrétních podmínek místa a se zohledněním sousedních objektů*“, která vyplývá z dokumentu autora Mgr. Jiřího Kinského (2000): Hodnocení krajinného rázu CHKO České středohoří.
10. Stavba podle žalobce v žádném případě neohrožuje dominantní postavení kostela aj., naopak je v souladu s požadavky AOPK pohledově izolovaná zelení, byť není vizuálně exponovanou stavbou. AOPK ve svém negativním stanovisku opomněla zohlednit i to, že vysazené stromy postupem času porostou, zmohtnou a zhoustne také jejich olistění. Jelikož se relativně subjektivně hodnotitelná exponovanost stavby zásadně sníží vzrůstem výsadby dřevin v horizontu několika let, stane se tím stavbou zcela srovnatelnou se stavbami v blízkém okolí, a krajinný ráz tak nebude nijak narušován. Pokud orgány ochrany přírody a krajiny odmítají přijmout i tento argument, podle žalobce tím de facto avizují, že i samotná výsadba stromů, které zdaleka překryjí samotnou stavbu, je nežádoucí, a že i takové přírodní a přirozené prvky, jakými vzrostlé stromy bezesporu jsou, jsou způsobilé narušit krajinný ráz. Žalobce považuje tímto směrem vedoucí argumentaci orgánů ochrany přírody a krajiny za naprosto absurdní.
11. Závěrem žalobce poukázal na to, že krajinný ráz je prvkem dynamickým a podléhajícím změnám ve využití území. Přesto podle něj AOPK své závěry opřela o prameny staré i desítky let a zcela přehlédla aktuální posouzení stavby v kontextu soudobého krajinného rázu a z hlediska ambice této stavby podpořit naopak naprosto žádoucí a nutně pozitivně vnímanou obnovu původního využití území jako vinice. AOPK takto zcela přehlédla přínos této skutečnosti nejen pro krajinný ráz jako takový, ale také pro obnovu smysluplného a ekologického využívání území. Tím podkopává úsilí žalobce o obnovování vinic v lokalitě, které by samo ze své podstaty mělo být ze strany AOPK naopak podporováno, neboť je v souladu se zájmy, které chrání.

Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Jelikož veškeré žalobní námitky směřují proti závaznému stanovisku AOPK a následně vydanému potvrzujícímu závaznému stanovisku ministerstva, kterými byl žalovaný vázán, připojil též jejich vyjádření.
13. Ministerstvo v přiloženém vyjádření uvedlo, že žalobce v žalobě uvedl stejnou argumentaci jako v případě odvolání, které směřovalo proti závaznému stanovisku AOPK ze dne 17. 2. 2022. Ministerstvo i AOPK nadále trvají na svých závazných stanoviscích, podle kterých je stavba dominantním objektem, což je dáno zejména jejím nevhodným umístěním na horizont, což bylo mimo jiné posuzováno i právě podle obou žalobcem zmíněných odborných podkladů autorů Mgr. Kinského a Löw a spol. Navíc to uvedl i sám žalobce ve své žádosti ze dne 18. 1. 2021, ze které rovněž vyplývá, že žalobce si byl dobře vědom toho, Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

že umístění stavby na horizontu je problematické. Dominantní projev stavby přitom přetrvává, umístění stavby je problematické samo o sobě. Nově vysazené stromy, které navrhl a provedl sám žalobce, předpokládané pohledové odclonění neplní a je jen těžko dovoditelné, zda je někdy budou plnit v takové míře, aby stavbu zcela zakryly. Mimo vegetační období je každopádně třeba počítat s opadem listů, který stavbu opět pohledově zvýrazní. K účelu stavby ministerstvo uvedlo, že žalobce sice ve své žádosti uvedl, že stavbu potřebuje v rámci nezbytného zázemí pro práci na vinici, ze zápisu z jednání dne 14. 2. 2022 a z šetření na místě dne 13. 1. 2022 je ale zřejmé, že účel stavby vědomě rozšířil o technologii zpracování. Žalobce rovněž zcela odmítl doporučení navrhované AOPK, a sice posunutí stavby do nižší polohy na místo bývalého viničního domku mimo horizont. Žalobce stavbu umístil bez souhlasu dotčených orgánů a i po jejich upozornění (kontrolní prohlídka stavebního úřadu dne 15. 12. 2020) a vydaném nesouhlasném stanovisku AOPK dne 8. 2. 2021 stavbu dokončil, doplnil o nové technologie a užívá ji.

14. Ministerstvo dodalo, že při výsadbě vinice na pozemku parc. č. XB (nově parc. č. XC) a pozemku parc. č. XA v k. ú. X žalobce postupoval shodně jako při umístění viničního domku, tj. živelně bez stanovisek dotčených orgánů. Žalobci již byla schválena výsadba vinice na pozemcích parc. č. XD a XE v k. ú. X. Tvzení o blokování obnovy vinic orgánem ochrany přírody a krajiny tak není pravdivé.

Posouzení věci soudem

15. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce soudu do dvou týdnů od doručení příslušné výzvy nesdělil svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byl ve výzvě výslovně poučen, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
16. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady přitom vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení i zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci zjištěny nebyly.
17. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu projednávaného případu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
18. V prvé řadě se soud vyjádří k formulaci žalobních bodů, resp. požadavků na jejich formulaci tak, aby byly soudem nejen projednatelné, ale umožnily i žalobci jistě požadovaný soudní přezkum napadeného rozhodnutí. Může totiž přisvědčit tvrzení žalovaného a ministerstva, podle kterého žalobu tvoří v zásadě převzatá odvolací argumentace žalobce. Obecně přitom lze konstatovat, že takovýto přístup žalobci neumožňuje dostatečně přiléhavě polemizovat se závěry žalovaného a ministerstva, kteří se s odvolacími námitkami v napadeném rozhodnutí a zejména v potvrzení závazného stanoviska vypořádali.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

19. Předmětem soudního přezkumu totiž je primárně napadené rozhodnutí, nikoli rozhodnutí stavebního úřadu, což možnost přebrání odvolací argumentace v nezměněné podobě jakožto (účinné) argumentace žalobní dále oslabuje. S jednotlivými námitkami uvedenými v odvolání se žalovaný a ministerstvo vypořádali v napadeném rozhodnutí a potvrzení závazného stanoviska, pročez žalobce by tak kromě konkretizace námitek, které považuje i za námitky žalobní, měl logicky brojit proti způsobu, jakým způsobem byly příslušnými orgány jeho odvolací námitky posouzeny, neboť předmětem žaloby je právě rozhodnutí žalovaného o odvolání.
20. Po seznámení s obsahem správního spisu soud konstatuje, že z vydaného závazného stanoviska AOPK ze dne 17. 2. 2022 i jeho potvrzení ministerstvem jasně vyplývá jejich představa o harmonických vztazích v dané lokalitě i stěžejní důvody, pro které podle nich je umístění stavby v rozporu s podmínkami ochrany krajinného rázu lokality. Vycházely přitom z toho, že stavba se nachází v CHKO České středohoří a mimo zastavěné a zastavitelné území sídla Velké Žernoseky v lokalitě krajinného celku Žernosecká brázda nad údolím Labe, tedy v území se zvýšenou estetickou hodnotou a vysokým nárokem na ochranu krajinného rázu. Samotná stavba je umístěna ve vrcholové části na horizontu, čímž se stala novou dominantou nejen v rámci sídla Velké Žernoseky, ale i v dotčené části krajinářsky unikátního Labského údolí. Stavba se podle nich stala pohledovým konkurentem krajinné dominanty vrchu Hradiště, což je ještě umocňováno při nasvícení stavby slunečními paprsky. Umístění stavby ve vrcholové části na horizontu z pohledu od řeky nedaleko kostela přitom vyplývá i přímo z fotodokumentace předložené samotným žalobcem spolu s odvoláním.
21. Zemědělské stavby se podle orgánů ochrany přírody a krajiny do otevřené volné krajiny CHKO umisťují pouze v nezbytně nutných případech; vždy se má jednat pouze o lehké, snadno demontované stavby dočasného charakteru, jejichž architektonická a materiálová podoba koresponduje se zemědělskými stavbami v lokalitě a harmonicky se začleňuje do krajinného rázu lokality. Ostatní zemědělské stavby v lokalitě včetně viničního domku na pozemku parc. č. XF se nacházejí v nižší poloze a exponovanosti. Orgány ochrany přírody a krajiny dostatečně odůvodnily také to, proč ani vysazením 4 ks dubů před objekt nedošlo k potřebnému snížení projevu dominantnosti stavby. Úkolem orgánů ochrany přírody a krajiny přitom bylo zhodnotit stávající situaci, nikoli hypotetický stav za několik let, který v žalobě naznačil žalobce. Soud k tomu konstatuje, že též to, že stavba ve skutečnosti není pohledově izolována zelení, opět vyplývá i přímo z fotodokumentace předložené samotným žalobcem spolu s odvoláním.
22. Orgány ochrany přírody a krajiny dodaly, že stavba je koncipována nejen jako úkryt před nepohodou a prostor pro uskladnění náradí, ale je používána i pro vlastní technologie zpracování vína. Tato její funkce však není ani v souladu s podmínkami územně plánovací dokumentace. Žalobce v podané žalobě tyto závěry nijak nerozporoval.
23. V kontextu uvedené, podle soudu koherentní a přesvědčivé argumentace, je pak třeba jako podružnou a neschopnou konkurovat stěžejním závěrům správních orgánů odmítnout argumentaci žalobce o přirozeném zešednutí materiálů použitých na stavbu, vhodném zastínění prosklených ploch či umístění stavby na konci stávající komunikace na pozemku.
24. Závěrem soud dodává, že mu není nijak zřejmé, proč by měla tvrzená skutečnost, že biotop suchých stepních trávníků má být podle odkazované webové aplikace lokalizován mimo území zastavěné viničním domkem, zakládat nedostatečnost rozhodnutí. Stanovisko AOPK ze dne 17. 2. 2022 v tomto směru pouze uvádí, že pozemek parc. č. XB v k. ú. X se nachází

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

ve IV. zóně ochrany přírody CHKO České středohoří a že dle stávající evidence katastru nemovitostí se jedná o trvalý travní porost, na němž je evidován biotop suchých stepních trávníků. Žalobce v tomto směru žádnou potřebnou navazující argumentaci soudu nepředložil. Příslušné orgány přitom – jak je zjevné z výše uvedeného – své závěry založily na zcela jiných skutečnostech.

25. Pokud žalobce bez bližší konkretizace namítal, že AOPK své závěry opřela o prameny staré i desítky let, soud k tomu v podobně obecném duchu konstatuje, že samotné stáří pramenu prima facie nezpůsobuje jejich nepoužitelnost. Ve skutečnosti AOPK ve svém závazném stanovisku ze dne 17. 2. 2022 odkazuje na terénní šetření ze dne 13. 1. 2022 a 10. 2. 2022, územně plánovací dokumentaci obce Velké Žernoseky a hodnocení krajinného rázu z let 1999, 2000 a 2010, tedy na podklady, kterým s ohledem na problematiku (neboť o zas až tak dynamický proces, jak naznačoval žalobce, v případě krajinného rázu samozřejmě nejde) lze jen stěží bez dalších konkrétních námitek upřít aktuálnost.
26. Jde-li o údajné opomenutí AOPK podpořit obnovu využití území jako vinice, soud zejména podotýká, že „podpora využití území jako vinice“ předmětem tohoto řízení nebyla. Žalovaný nadto ve svém vyjádření k žalobě upozornil na to, že žalobce i při výsadbě vinice na pozemku parc. č. 793 a pozemku parc. č. XA v k. ú. X postupoval shodně jako při umístění viničního domku, tj. živelně bez stanovisek dotčených orgánů, což žalobce nijak nepopřel.
27. Žalobce rovněž namítal, že AOPK i ministerstvo vůbec nevzaly v potaz podrobné zdůvodnění užívání stavby popsané žalobcem v podání ze dne 15. 2. 2022 určeném AOPK s odůvodněním, že se toto vztahuje k jinému, již zrušenému dříve vydanému závaznému stanovisku. Soud po seznámení s obsahem tohoto podání žalobce konstatuje, že toto podání obsahuje do značené míry totožnou argumentaci, jako následně podané odvolání, a že sám žalobce své podání koncipoval jako výčet nesprávností uvedených v odůvodnění stanoviska AOPK ze dne 8. 2. 2021, č. j. SR/2385/UL/2020-4. Jde-li přitom o účel užívání stavby, žalobce v podání ze dne 15. 2. 2022 neuvedl žádné podrobné zdůvodnění užívání stavby, ale v té době již zrušenému závaznému stanovisku AOPK ze dne 8. 2. 2021 prakticky pouze vytkl nesprávnost názoru, že stavba je zamýšlena mj. i k prodloužení pobytu či rekreaci. AOPK ani ministerstvo však ve svých závazných stanoviscích ze dne 17. 2. 2022, resp. 15. 6. 2022 žalobcem vytýkaný názor nadále nezastávaly, a rozhodně jej tedy žalobci nekladly k tíži. Nelze tedy uzavřít, že by byl žalobce namítaným postupem správních orgánů v tomto směru jakkoli poškozen. Pro rozhodování příslušných orgánů navíc byly – jak bylo uvedeno výše – rozhodné primárně jiné skutečnosti, přičemž otázka účelu užívání stavby měla charakter spíše podpůrný.
28. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud vyhodnotil žalobu proti rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
29. Současně soud v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, přičemž tento ani jejich náhradu nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 7. listopadu 2023

Mgr. Václav Trajer, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.